

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

A. OLESEN

**FORSPILLET
TIL
DANMARKS
KAMPLØSE
BESÆTTELSE
9 APRIL 1940**

**HEINRICH HIMMLERS
BERETNING TIL
PROFESSOR VON LEERS
OM AFTALEN MED DEN
DANSKE REGERING**

A. OLESENS FORLAG

AABENRAA

1953

FORSPILLET TIL
DANMARKS KAMPLØSE BESÆTTELSE
9. APRIL 1940

»Der findes ikke Ord skarpe nok til at karakterisere Lavheden og Foragteligheden i disse Mænds Optræden.

De er de virkelige Landsvigere og Forrædere.

Og de sidder endnu uantastet som det danske Folks politiske Repræsentanter. Det er dem, der nu gennem Den parlamentariske Kommission søger at forsvare den sidste Skanse og endnu engang at bilde Folket ind, at de fortjener den Tillid, som de ved deres Handlinger forlængst burde have forspildt.«

Forfatteren JOHS. HOHLENBERG
i »Øjeblikket« Nr. 19 1951.

FORSPILLET TIL
DANMARKS KAMPLØSE
BESÆTTELSE
9. APRIL 1940

HEINRICH HIMMLERS BERETNING
TIL PROFESSOR VON LEERS
OM AFTALEN MED DEN DANSKE REGERING

A. OLESENS FORLAG
AABENRAA
1953

» — Men over en gruppe menn vil dommen være ubarmhjertig og skånselsløs. Det er de menn, hvis dom over andres opptreden og politikk etter frigjøringen ikke er i overensstemmelse med deres egne handlinger under krigen. Det er nemlig her ikke spørsmål om bedømmelse af problemer, men om svikt i karakteren.«

Citatet er fra en Kronik i »Jyllandsposten« for to Aar siden skrevet af den kendte Nordmand, Direktør Lorenz Vogt, Oslo.

I Kronikken paapeger Direktør Vogt den Uoverensstemmelse, der i de fleste vesteuropæiske Lande har været mellem de samme Mænds Handlinger under Krigen og deres Optræden efter den tyske Kapitulation.

»I Danmark er det politikerne, som er kommet i søgelyset i den sidste tid. I Norge er det de høyeste administrative embetsmenn, departementene samt de menn, som i administrasjonsrådet og dets komiteer har samarbejdet mest intenst.«

Under Besættelsen indtog Danmark en saa udpræget Særstilling, at der knap nok kunde tales om besat Land, saalænge Tyskerne havde Lykken med sig paa Krigsskuepladserne.

Kongen foretog ubeskyttet sit daglige Morgenridt, danske og tyske Soldater marcherede Side om Side. Regering, Rigsdag og Myndigheder fungerede som hidtil, og de danske Regeringer overøste tyske Diplomater og militære Ledere med Landets højeste Ordener. Regeringen forsømte heller ikke officielt at give Udtryk for Beundring for de tyske Sejre. Politiet var ivrigt i Bestræbelserne for at fange danske Sabotører, og danske Dommere dømte dem. Med Regeringens Velsignelse oprettedes Frikorps Danmark, og Officerer og menige opfordredes offentligt til at træde ind i Korpset. Statsminister Vilh. Buhl opfordrede i Radioen til at angive Sabotører, hvilket var i Fædrelandets Interesse, og senere Retssager har vist, at mange fulgte Statsmi-

nisterens Anvisning, selv om de fleste holdt sig tilbage, da Angiveri er den danske Befolknings Karakter imod.

Denne Besættelses-Idyl var en logisk Videreføring af Omstændighederne, hvorunder Danmark blev besat den 9. April 1940.

Det er unødvendigt atter i Detailler at skildre Begivenhederne denne Dag. Der er redegjort for dem i Skriftet »Fra utrykte Kilder«, (A. Olesens Forlag, Aabenraa, 1951), og i **Harald Bergstedts »Tolv Breve«** (samme Forlag 1952) **klargøres de historiske Forudsætninger for den kampløse Besættelse.** Endvidere fremgaar det af Den parlamentariske Kommissions Beretninger, at Besættelsen ikke kom som nogen Overraskelse, og at Forsvarsminister Alsing Andersen talte Usandhed, da han den 10. April overfor Ministeriets Embedsmænd erklærede, at Besættelsen kom som en Overraskelse.

Da Samarbejdspolitikerne efter 5. Maj 1945 havde givet de tilbagevirkende Straffelove, hvorefter man kunde dømme sagesløse og ogsaa gjorde det i Tusinder Tilfælde, samtidig med at man ved en Aftale med Modstandsbevægelsen fik Lejlighed til at dække sig selv, nedsatte de samme Politikere Den parlamentariske Kommission, hvor det blev overdraget de implicerede Politikere selv at undersøge egen Sag og fælde Dom i den. » — svikt i karakteren«.

Det vil føre for vidt her og vil ogsaa være unødvendigt at gennemgaa Kommissionens Arbejde i alle dens Faser.

Det almindelige Indtryk af den fremgaar af en Række Avisudtalelser, hvoraf her gengives nogle.

Efter Kommissionens Oprettelse skrev »Berlingske Tidende« den 12. Dec. 1945:

» — det er Rigsdagspartierne selv, der stiller Rigsdagen i et uheldigt Lys ved at vælge en Form for Undersøgelse, der paa alle andre af Dagliglivets Omraader vilde være fuldkommen uhørt. Man plejer dog ikke at lade dem, hvis Forhold skal undersøges, foretage Undersøgelsen selv. Har man nogle Regnskaber, der skal gennemgaaes, vilde man ikke lade den paagældende Bogholder eller Kasserer gøre det selv, man vilde tilkalde en Revisor udefra. Og saaledes i alle Livets Forhold.«

Og Uanstændigheden fortsatte i forstærket Grad. Da Kommissionen havde udnævnt en af sine egne Medlemmer, Folketingsmand, Kontorchef Hans Hækkerup, til Anklager i den parlamentariske Domstol til Undersøgelse af Rostock-Sagen, skrev »Nationaltidende« i en Leder 13. April 1951:

»Desværre har Den parlamentariske Kommission igen

traadt i Nælderne ved at vælge et Medlem af sin egen Midte, Folketingsmand Hækkerup, til Auditor. — Endnu engang har Kommissionen vist sig uegnet til at træffe den rigtige Afgørelse.»

I en ligeledes ledende Artikel 14. April 1951 skriver »Ekstra-bladet«:

»Det er indlysende forkert, at man giver en Mand, hvor dygtig Jurist og Politiker han end er, den Opgave at søge at skaffe Beviser for, at hans egen Erklæring er urigtig.«

Og »Jyllandsposten« i en ledende Artikel om 9. April:

»Det, der skete den Dag, og meget af det, der fulgte efter, er stadig uforstaaeligt for mange af os. Der er slaaet Saar, som aabenbart har meget svært ved at heles. Tillidskrisen mellem Politikere og Folk — disse to Begreber taget under eet — er ikke overvundet. Vi husker den højtidelige enstemmige Folketingserklæring i Januar 1940 om »Forsvar med alle Midler«, den næsegruse Kapitulation, da Overfaldet kom, Afsløringerne om al Valenheden og alle Forsømmelserne, efter at Advarslerne var kommet Regeringen i Hænde i Dagene op til den 9. April, Eftergivenhedspolitikken, Politikernes pludselige Omsving til Modstandsvillie efter 5. Maj 1945 — og saa det største Fejlgreb af dem alle: Den parlamentariske Kommission, hvor Politikerne satte sig til Doms over sig selv. Ikke mærkeligt, at der er Grobund for de Rygter, der systematisk udspreedes af Landsvigerne i Haab om at inddrage flere i deres Kreds. Det er svært for den almindelige Mand at forstaa, at »alt dette kan være gaaet rigtigt til«. »Forsøget paa at forfalske Historien om, hvad der skete den Gang, og hvad det førte til, har gjort det vanskeligt allerede nu at betragte det hele som Historic.«

Den parlamentariske Domstol skabte ingen Klarhed.

Udsendelsen af »Fra utrykte Kilder« i Januar 1951 foranledigede Den parlamentariske Kommission til at nedsætte en Undersøgelseskommission med Dommer E. Olrik som Formand og Medlem af Kommissionen, Hans Hækkerup, som Forhørsleder.

Domstolen fik dog ikke til Opgave at undersøge det, det drejer sig om, om der eksisterer en Forhaandsaftale mellem Danmark og Tyskland om en kampløs Besættelse. Domstolen skulde blot undersøge, om der havde været et Møde i Rostock mellem Rigsfører Himmler og Udenrigsminister Dr. Munch. **Om der var truffet Aftale i Berlin, København eller andet Steds, der kunde forklare Forløbet af 9. April, Middelgrundsførtets Kanoner, som ikke kunde skyde, den tyske Landgang i Gedser og den uhindrede Marsch gennem Falster, Forbudet den 8. April til Grænsegendarmerne om ikke under nogen Omstændigheder at skyde paa Tykkerne o. s. v. som kendt, vedkom ikke Domstolen.** Dens Virksomhed kom da ogsaa til at bestaa i utallige Forhør, mest om uvedkommede Ting, og Rundrejser i Tyskland, hvor man for en Del afhørte Personer, man vidste intet vidste, for Eks. tidligere Gesandt Renthe Fink og General Wolff, mens man gik helt uden om Generalmajor Petersen, der til en Rapport i København allerede kort efter Kapitulationen havde fortalt om sit Besøg paa Opfordring hos Krigsministeriets daværende Direktør, Generalmajor Stemann, der den 2. April 1940 gav den tyske Luftattaché Underretning om de danske Troppers Stilling i Grænslandet. Om selve Rostockmødet skabte Domstolen heller ingen Klarhed, idet Pastor Johs. Schmidt fastholdt at have truffet Dr. Munch i Rostock i Foraaret 1940. Noget Alibi for Munch og Himmler den 17. Marts 1940 evnede man heller ikke at skaffe, og Dr. Rudolf Jacobsen hævder fremdeles, at han den 17. Marts efter Ordre fulgte Himmler til Rostock.

Domstolens Afhøringer foregik for lukkede Døre, men Tavshedspligten omfattede i Praksis kun den ene af Sagens Parter, idet Pressen Gang paa Gang bragte tendentiøse Meddelelser om Domstolens Afhøringer, saa Bladene maatte optage et Utal af Berigtigelser efter Presselovens Bestemmelser. En Anmeldelse af Hofjægermester Sehested i et Tilfælde, hvor Hr. Hækkerup klart og vedgaaet havde brudt sin Tavshedspligt, blev syltet af Justitsministeren, og i mange Tilfælde var Vidnerne Genstand for en Behandling, de med Føje protesterede imod.

Rigsfører Himmler afslører Aftalen om den kampløse Besættelse.

Da »Fra utrykte Kilder« udkom, var der ikke udover en Del Officerer og andre, der den 9. April havde oplevet Begivenhederne paa nærmere Hold, ret mange som troede, at der ligefrem

bestod en Aftale om Besættelsen, skønt heller ikke ret mange havde slaact sig til Ro med de Forklaringer de havde faaet om 9. Aprils ejendommelige Forløb. I Tiden siden har Den parlamentariske Kommisions Krumspring og Frygt for at lade andre end de implicerede Politikere beskæftige sig med Opklaringen af 9. Aprils Gaader faaet Størstedelen af Befolkningen til at fatte Mistanke, og Ønsket om Opklaring for en uvildig Domstol af dette for Tusinder saa betydningsfulde Spørgsmaal er saa almindeligt, at det ikke vil være muligt for Politikerne at krybe uden om.

Et afgørende Bidrag til Opklaringen er efterfølgende Erklæring af den tyske Professor, Dr. von Leers, der har erklæret sig villig til i en dansk Retssal under betryggende retslige Forhold og Offentlighed at gentage sin Erklærings Ord og beedige den.

Erklæringen, der bringes her i Fotokopi, har følgende Ordlyd:

Professor, Dr. von Leers født den 25. Januar 1902 i Vietluebbe ved Gadebusch i Mecklenburg som Søn af Godsejer Kurt von Leers og dennes Illustr. Elisabeth, født von Buch. Han besøgte Gymnasierne i Stralsund, Waren og Neustreltz, studerede derefter i Kiel, Berlin og Rostock Matematik, Historie og Sprog, bestod Eksamen som Referendar og tog Doktorgraden. Var en Tid Attaché ved Auswaertigen Amt. 1933 blev von Leers Leder af den Akademiske Afdeling paa Højskolen for Politik i Berlin, blev senere Docent og derefter Professor i Historie ved Universitetet i Jena. Indenfor SS havde han Æresrang som Sturmbann-Führer.

Eidesstattliche Erklärung

Hiermit versichere ich Prof. Dr. ~~Herr~~ Johann von Leers, Buenos Aires, am 17. 11. 1925, an Eidesstatt.

Im Frühjahr 1943 - das genaue Datum ist mir nicht mehr erinnerlich - hatte ich ein im Grunde privates Gespräch mit dem Reichsführer SS Heinrich Himmler, den ich seit langem, schon vor der Machtübernahme Adolf Hitlers, kannte. Ich selber hatte in der SS einen Ehrenrang als Sturmabteilungsleiter, war sonst Universitätsprofessor und ein bekannter Publizist. Mit skandinavischen Dingen hatte ich nichts zu tun. Das Gespräch kam auch nur zufällig auf Dänemark. Ich erzählte dem Reichsführer über Ungarn, wo nicht nur die Linke, sondern auch gewisse nationalungarische, rechtsgerichtete Kreise zur Opposition gegen Deutschland übergingen, zum Teil durch deutsche Missgriffe veranlasst. Himmler sagte ungefähr das Folgende: "Das wird jetzt die neueste Mode in ~~Deutschland~~ Europa - alle möchten Opposition gegen uns machen, weil wir Ansprüche stellen müssen, um die Verteidigung Europas gegen den Bolschewismus durchführen zu können. Selbst kluge Völker, die anfänglich mit unserem Kommen einverstanden waren, machen uns jetzt zunehmend Schwierigkeiten." Ich fragte: "Flandern?" Der Reichsführer schweig einen Augenblick und nahm mir dann das Versprechen ab, ohne seine Einwilligung zu niemand über das Folgende zu reden, auch nicht zu meiner nächsten Familie. Ich habe dieses Versprechen auch gehalten. Heute, da der Reichsführer nicht mehr ist und die Wahrheit jener Vorgänge zu erforschen vielleicht jede Quelle zu verwenden nötigt, halte ich mich berechtigt zu sprechen. Natürlich kann ich eine solche Unterhaltung nicht wörtlich, sondern nur dem Inhalt nach wiedergeben. Der Reichsführer SS meinte, es sei nicht Flandern, sondern Dänemark. Es sei vielleicht auch gut, wenn ausserhalb seines Kreises ein weiterer Geheimnisträger, von dessen Verschwiegenheit er Proben besitze, vorhanden sei. Er erzählte dann, dass ursprünglich keine deutsche Absicht bestanden habe, Norwegen anzugreifen. Erst die englischen Vorbereitungen zu einer Okkupation Norwegens hätten eine deutsche Gegenaktion ausgelöst. Er, Himmler, habe dabei besonders gefürchtet, dass aufs neue germanisches Blut gegeneinander vergossen werden würde. Er habe deshalb den Führer gebeten, ihn zu beauftragen, einen Weg zu finden, damit unnützes Blutvergiessen zwischen den Deutschen und den germanischen Brüdern

völkern des Nordens vermieden werde, leider hätten Versuche, mit den Norwegern ins Gespräch zu kommen, keinen Erfolg gehabt. Die dänische Regierung hingegen, obwohl doch Sozialdemokraten, sei viel einsichtiger gewesen, und er, Himmeler, hätte mit führenden Männern der dänischen Regierung eine Zusammenkunft in Mecklenburg gehabt; soweit ich mich erinnere, erwähnte Himmeler, dass der Aussenminister Dänemarks die Delegation geführt habe, "Die dänischen Herren sehen übrigens rassistisch ausgezeichnet aus, beste germanische Erscheinungen", sagte der Reichsführer so noch. Man habe sich ohne allzu grosse Mühe geeinigt, dass die dänischen Truppen nur einen Scheinwiderstand leisten sollten, in Wirklichkeit aber jeder Kampf vermieden werden müsse. Der Scheinwiderstand sollte nur bewirken, dass England nicht seinerseits wegen Neutralitätsbruchs Dänemark angreifen könne. Als er aus der Verhandlung heimgefahren sei, hätte er, Himmeler, sich so glücklich wie selten im Leben gefühlt, denn es sei ihm gelungen, nicht nur dem britischen Angriff zuvorzukommen, sondern auch Tausenden junger germanischer Menschen, die sonst in sinnlosem Kampf gegeneinander gefallen seien, das Leben zu retten. Dem dänischen Herren sei der Entschluss, ihr Land besetzen zu lassen, sicher nicht leicht gefallen, aber sie hätten sich um das spätere Zusammenleben der Völker und um ihr eigenes Volk sehr verdient gemacht; dem sie viel Menschenleben und Werte gerettet hätten. Er, Himmeler, habe daher auch immer sich bemüht, alle Härten gegen Dänemark zu vermeiden. Jetzt aber sei er in einer verteuflerten Lage in Dänemark betrachtet immer grössere Teile des Volkes die Deutschen als Feinde und Eindringlinge und bald werde man strengere Massnahmen gegen die Gefährdung der deutschen Truppen dort ergreifen müssen. Andererseits könne er nicht an die dänische Regierung herantreten und verlangen, das geheime Abkommen zu veröffentlichen, weil diese sich sonst erpresst oder unter Druck gesetzt vorkommt oder im eigenen Lande noch heftiger angegriffen werde.

Er war fast in eine Art Selbstgespräch geraten. Ich konnte nur darauf aufmerksam machen, dass Dänemark eine alte Grossmacht sei, die einst unter Knut dem Grossen England, unter den Waldemeren die ganze Ostsee und in der Kalmerischen Union ganz Skandinavien beherrscht habe. Dänemark besitze daher auch als Kleinstaat ein sehr empfindliches nationales Ehrgefühl. Es sei vielleicht gut, eine Anzahl der in Dänemark politisch tätigen Deutschen, die

psychologische Fehler machten-falls die Verhältnisse ähnlich lägen wie in Ungarn- auszuweichen und in Presse und Öffentlichkeit alles zu tun, um die Sympathie der vaterlandsliebenden Dänen auf unsere Seite ziehen zu können-dann würde sich die Opposition wohl mehr oder minder auf die Kommunisten und einige horrierte und fanatische Geistliche beschränken. Damit verliess das Gespräch, das ich natürlich noch ein halbes Jahr und den dazwischen liegenden Ereignissen nur den Inhalt noch wiedergehen kann, nicht etwa wörtlich zu wiederholen vermag, das Thema Dänemark. Eines aber ging aus ihm für mich mit völliger Klarheit hervor-dass der Besetzung ein politisches Geheimabkommen zwischen Deutschland und Dänemark vorausgegangen war, das die Möglichkeiten einer friedlichen Besetzung mit blossen Scheinwiderstand festgelegt hatte.-Für mich waren die Enthüllungen des Reichsführers SS keine überraschende Neuigkeit. Ich hatte, als seinerzeit die Besetzung Dänemarks im April 1940 bekannt gemacht wurde, sogleich angenommen, dass geheime Übereinkünfte dieser friedlichen Besetzung vorausgegangen sein müssten, denn einer Gewalttat hätte, wenn sie gegen ihren Willen geschah, eine Nation wie die dänische mit einer so alten und heroischen Geschichte wahrscheinlich Widerstand entgegengesetzt, wenn dieser nur irgendwelche Aussichten bot. Da aber Dänemark nicht wieder von England im Stich gelassen werden wollte, wie im Jahre 1864, und eine bewaffnete Verteidigung gegen die deutsche Übermacht zur Verwüstung des Landes und zur Vernichtung der Armee führen musste, hatte eben die dänische Regierung eine Lösung gesucht, die von allen Übeln das geringste darstellte. Diese Überzeugung, die ich stets hatte, wurde durch die Erzählung des Reichsführers nur bestätigt. Neu war mir nur die entscheidende Rolle, die Heinrich Himmler in der ganzen Sache gespielt hatte und die Motivierung seiner Aktivität in dieser Frage, d. h. dass seine schwärmerische Liebe für alles Germanische, die ihn mit Eifer Ausgrabungen, Förderung der germanistischen Forschungen und Wiederbelebung altgermanischer Überlieferungen betreiben liess, ihn nunmehr auch auf das Gebiet der Aussenpolitik geführt und dort hätte eingreifen lassen.

Buenos Aires, 16. August 1952

H. von Lers

Erklæring under Edsansvar.

Herved forsikrer jeg, Prof. Dr. Johann von Leers, Buenos Aires, Amenabar 1725, under Eds Ansvar:

I Foraaret 1943 — det nøjagtige Datum kan jeg ikke mere huske — førte jeg en i og for sig privat Samtale med Rigsfører-SS Heinrich Himmler, som jeg længe havde kendt, allerede fra Tiden før Adolf Hitlers Magtovertagelse. Selv havde jeg indenfor SS en Æresrang som Sturmabführer, men var ellers Universestetsprofessor og en kendt Publicist. Med skandinaviske Forhold havde jeg intet at gøre. I Samtalen kom vi ogsaa kun ved et Tilfælde ind paa Danmark. Jeg fortalte Rigsføreren om Ungarn, hvor ikke blot de venstre-orienterede, men ogsaa visse nationale ungarske højre-orienterede Kredse, var gaaet i Opposition mod Tyskland, tildels fremkaldt ved tyske Misgreb. Himmler sagde omtrent følgende: »Det bliver nu den nyeste Mode i Europa — alle vil gerne gaa i Opposition mod os, fordi vi maa stille Krav for at kunne gennemføre Europas Forsvar mod Bolschewismen. Selv kloge Nationer, som til at begynde med var indforstaaet med vor Aktion, bereder os nu stadig større Vanskeligheder.« Jeg spurgte: »Flandern?« Rigsføreren tav et Øjeblik og fordrede saa Tavshedspligt af mig vedrørende det efterfølgende, saaledes at jeg ikke maatte omtale noget til nogensomhelst, heller ikke til min nærmeste Familie. Dette Løfte har jeg ogsaa holdt. I Dag, da Rigsføreren ikke mere lever, og da det maaske er nødvendigt at bruge en hvilken som helst Kilde for at faa Sandheden frem vedrørende det, der dengang skete, anser jeg mig for berettiget til at tale.

Selvfølgelig kan jeg ikke gengive hele vor Samtale ordret, men kun Indholdet af denne. Rigsføreren udtalte, at det ikke var Flandern, men Danmark, (det drejede sig om). Det vilde maaske ogsaa være rigtigst, at der udenfor hans egen Kreds fandtes en Mand, som kendte Hemmeligheden, og som havde vist, at han kunde bevare Tavshed. Han fortalte saa, at det oprindeligt ikke havde været Tysklands Hensigt at angribe Norge. Først de engelske Forberedelser til en Okkupation af Norge havde givet Stødet til en tysk Modaktion. Han, Himmler, havde derved særlig frygtet, at der paany skulde udgydes germansk Blod i Kamp. Han havde derfor anmodet Føreren om at overdrage ham at finde en Vej, der kunde forhindre unødigt Blodsudgydelse mellem Tyskerne og de germanske Broderfolk i Norden. Desværre havde

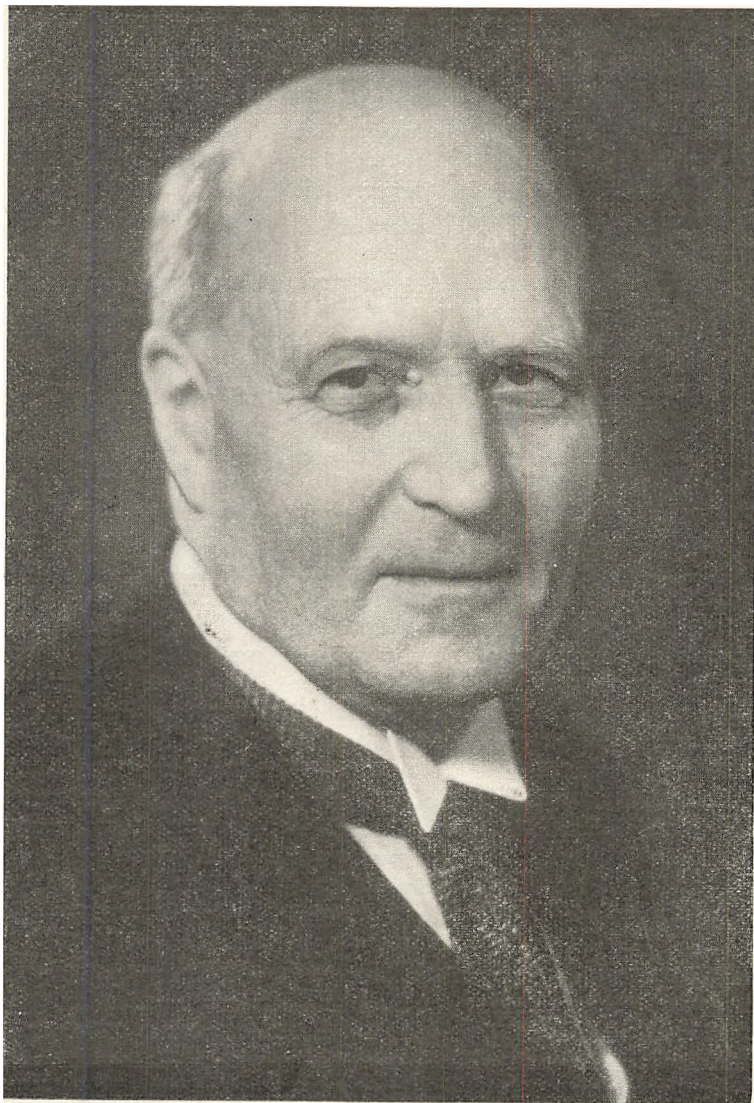
HEINRICH HIMMLER.

Rigsfører Heinrich Himmler, der i en Samtale med Professor von Leers har givet Underretning om Aftale med Danmark om en kampløs Besættelse. Iøvrigt findes inlet Alibi for Himmler den 17. Marts 1940 før om Aftenen.

Forsøget at komme paa Talefod med Nordmændene ikke ført til noget Resultat. Den danske Regering derimod, endskønt den bestod af Socialdemokrater, havde vist langt større Forstaaelse, og han, Himmler, havde haft et Møde med førende Mænd fra den danske Regering i Mecklenburg; saavidt jeg husker, udtalte Himmler, at Danmarks Udenrigsminister havde været Delegationsens Leder. »De danske Herrer saa for Resten racemæssigt fremragende ud, var bedste germanske Typer«, tilføjede Rigsfø-
reren-SS.

Man var uden større Vanskeligheder blevet enig om, at de danske Tropper kun skulde yde symbolsk Modstand, og at i Realiteten enhver Kamp burde undgaaes. Den symbolske Modstand skulde kun bevirke, at England ikke fra sin Side skulde føle Anledning til at angribe Danmark for Neutralitetsbrud. Da han atter var rejst hjem efter disse Forhandlinger, havde han, Himmler, følt sig saa lykkelig som sjældent før i sit Liv; thi det var ikke alene lykkedes ham at foregribe et engelsk Angreb, men ogsaa at redde Livet for Tusinde unge germanske Mennesker, som ellers vilde være omkommet i en ganske meningsløs Kamp. Det var sikkert ikke faldet de danske Herrer let at lade deres Land besætte, men de havde indlagt sig stor Fortjeneste for Nationernes fremtidige Samliv og for deres eget Folk, som de havde sparet for Tab af mange Menneskeliv og Værdier. Han, Himmler, havde derfor ogsaa til Stadighed bestræbt sig for at undgaa en hvilken som helst haard Optræden overfor Danmark. Dog nu var han kommet i en nederdrægtig Situation — thi i Danmark ansaa bestandig større Dele af Folket Tyskerne for Fjender og Overfaldsmænd, og snart vilde man se sig nødsaget til at gribe til strengere Midler for at beskytte de tyske Tropper. Paa den anden Side kunde han ikke henvende sig til den danske Regering og anmode den om at offentliggøre den hemmelige Aftale, da Regeringen saa vilde føle sig sat under Pres eller Tryk (fra tysk Side), og blive stærkt angrebet i sit eget Land.

Han var næsten naaet ind i en Slags Enstale, og jeg kunde kun gøre opmærksom paa, at Danmark var en gammel Stormagt, som en Gang under Knud den Store havde behersket England, under Valdemarerne hele Østersøen og under Kalmarunionen hele Skandinavien. Danmark havde derfor ogsaa nu, som en lille Stat, en meget ømfindtlig national Æresfølelse. Det vilde maaske være hensigtsmæssigt at udveksle en Del af de i Danmark ansatte politisk tjenestegørende Tyskere, som gjorde sig skyldig i psykologiske Fejlgreb — forsaavidt Forholdene skulde være lignende som i Ungarn — og gennem Presse og offentlige Foran-

Dr. MUNCH.

*9. Aprils Udenrigsminister, Dr. P. Munch, for hvem
der savnes Alibi den 17. Marts 1940.*

staltninger at gøre alt, for at trække de nationalsindede Danskere over paa vor Side; saa vilde Oppositionen vel mere eller mindre indskrænke sig til at omfatte Kommuniste og nogle bernerte og fanatiske Gejstlige.

Dermed sluttede Samtalen om Danmark, som jeg naturligvis efter alle disse Aar og efterfølgende Begivenheder kun kan gengive efter dens Indhold og ikke ordret. Eet fremgik imidlertid for mig med fuld Klarhed af Samtalen, nemlig at en hemmelig politisk Overenskomst, i hvilken Betingelserne for en fredelig Besættelse af Landet ved en ren symbolsk Modstand blev fastlagt, var gaaet forud for Okkupationen. For mig var Rigsførerens Afsløringer ingen overraskende Nyhed. Jeg havde, da i sin Tid Danmarks Besættelse i April 1940 blev offentliggjort, straks formodet, at hemmelige Overenskomster maatte være gaaet forud for denne fredelige Besættelse, thi overfor en Voldshandling, foretaget mod dens Vilje, vilde en Nation som Danmark med en saa gammel og heroisk Historie sandsynligvis være mødt med Modstand, hvis en saadan vilde have haft den allermindste Chance. Men da Danmark ikke igen ønskede at blive ladet i Stikken af England som i 1864, og en væbnet Modstand mod den tyske Overmagt maatte føre til Landets Ødelæggelse og Hærens Tilintetgørelse, havde den danske Regering søgt en Løsning, som maatte anses for at være det mindste Onde. Denne Overbevisning, som jeg altid havde, blev stadfæstet ved Rigsførerens Erklæring. Ny for mig var kun den afgørende Rolle, som Heinrich Himmler selv havde spillet i Sagen, og sin Begrundelse for sin Aktivitet i dette Spørgsmaal, som laa i hans sværmeriske Kærlighed til alt germansk, der havde tilskyndet ham til med Iver at fremme Udgravninger, at understøtte germanistiske Forskninger og kalde oldgermanske Traditioner til Live, og som nu ogsaa havde ført ham ind i Udenrigspolitikken og ladet ham gribe ind paa dette Omraade.

Buenos Aires, den 16. August 1952.

J. VON LEERS.

Pastor JOHS. SCHMIDT.

*Tidl. Folketingsmand, Pastor Johs. Schmidt-Vodder,
der fastholder at have mødt Dr. Munch i Roslock.*

Generalmajorerne Petersen og Stemann maa for en uvildig Ret stilles overfor hinanden.

I Oktober 1939 kom daværende Oberstløjtnant, nu Generalmajor a. D., J. P. Petersen, til København som tysk Luftattaché og fik ganske naturligt med Forberedelsen til den militære Besættelse at gøre. I en Erklæring, dateret 7. Okt. 1951, til Redaktør A. Olesen oplyser Hr. Petersen, at han den anden April 1940 telefonisk blev kaldt til den daværende Direktør i det danske Krigsministerium, Generalmajor v. Stemann.: (Dansk Oversættelse).

»Generalmajor v. Stemann meddelte mig, at den danske Regering havde besluttet sig til at mobilisere to Divisioner og at placere disse Tropper ved den dansk-tyske Grænse.

Paa et Kort, der hang paa Væggen i Direktørens Arbejdsværelse, var indtegnet de Regioner, i hvilke disse Divisioner skulde sættes ind. Saavidt jeg nu husker, var det i Rummet fra den tyske Grænse til Fredericia.

Paa mit Spørgsmaal om, hvorfor den meget usædvanlige Meddelelse blev givet mig, svarede Generalmajor v. Stemann, at den danske Regering herigennem vilde undgaa, at den tyske Regering skulde drage falske Slutninger af den danske Forholdsregel og betragte den danske Regerings Beslutning som en uvenlig Handling overfor Tyskland, hvilket jeg jo ogsaa kunde se deraf, at man paa Forhaand underrettede tyske Myndigheder om danske Troppers Placering.«

Paa et Spørgsmaal af Petersen, om denne Meddelelse skulde betragtes som en officiel Underretning til Berlin, svarede v. Stemann bekræftende.

I Sommeren 1947 blev Generalmajor Petersen kaldt til Køben-

havn til Afhøring og gav til en Rapport Oplysning om sin Samtale med von Stemann. (Betjent Pedersen, der optog Rapporten, meddelte Generalmajor, at han skulde staa til Raadighed for mundtlig Afhøring for Den parlamentariske Kommission, men da Kommissionen havde set Rapporten, ønskede den den ikke uddybet mundtlig.)

Men som Følge af Rapporten blev Generalmajor v. Stemann afhørt af Kommissionen. Han forklarede, at Oberst Petersen af sig selv havde besøgt v. Stemann, og at Stemann da i konversende Tone havde bemærket, at Petersens Mor, der boede i Nord-slesvig skulde have Indkvartering af Soldater. Han sagde dette, forklarede han, for at undgaa falske Følgeslutninger af de Tropeomplaceringer, der førte til Indkvarteringen.

Efter at Generalmajor Petersen havde haft Lejlighed til at læse Den parlamentariske Kommissions Beretning med v. Stemanns Forklaring, siger han i en ny Erklæring til Red. Olesen: (Dansk Oversættelse).

»I Besvarelse af Deres Brev (af 7. d. M.) med Bilag, skal jeg høfligst meddele, at Hr. Generalmajor Stemanns Oplysninger om vor Samtale den 2. April er frit Opspind (frei erfunden), ligeledes Oplysninger med Hensyn til min Broder.

Om Hr. von Stemann under den omhandlede Samtale har nævnt min Moder, husker jeg ikke nu.

Det vilde være interessant at vide, hvorfor Hr. von Stemann fragaar vor Samtales sande Indhold (den wahren Inhalt der Unterredung legnet.)

Af Hensyn til vigtig Opklaring af, hvad Krigsministeriets Direktør i Kraft af sin Stilling vidste med Hensyn til Aftale eller dansk Indforstaaelse med den kampløse tyske Besættelse, er det nødvendigt, at Herrerne Petersen og Stemann konfronteres for en uvildig offentlig Ret, hvor de kan faa Lejlighed til at udtale sig og eventuelt beedige deres Udsagn.

Den parlamentariske Kommission har at dømme efter dens hidtidige offentliggjorte Beretninger ganske undladt at undersøge denne Sag nærmere, og Domstolen har undladt yderligere at afhøre Generalmajor Petersen, der iøvrigt i sin Erklæring (offentliggjort i »Revision« for 1. Januar 1952) meddeler, at han havde skriftligt Paabud om ikke paa Forhaand at oplyse daværende tysk Gesandt von Renthe Fink om den forestaaende Besættelse.

Da Den parlamentariske Kommissions Beretning med General

von Stemanns Udtalelser var udsendt i November 1951 kommenteredes Stemann-Affæren af det konservative Blad, »Bornholms Avis«:

»Eller at den højtstaaende Officer — Generalmajor saamænd — som i Slutningen af Marts 1940 underholdt den tyske Luftattaché i København om den Omplacering af danske Tropper i Sønderjylland, der var paa-tænkt, den Dag i Dag sidder i en betroet Stilling som Chef for Statens Krudtværk.

Eller . . . Nej, lad os standse her. Det maa være nok endda. Mere end nok.«

Himmler har ogsaa udtalt sig til andre om Aftalen med Danmark.

I en Erklæring af 21. Februar 1951 til Redaktør Olesen redegør tidl. Regeringsassessor Aug. Meine, Hannover, for en Samtale med Heinrich Himmler, hvor Rigsføreren overfor Hr. Meine røber, at Besættelsen af Danmark skete efter forudgaaende Forhandling.

I Erklæringen hedder det bl. andet: (Dansk Oversættelse)

»Fra November 1940 til Maj 1945 var jeg Medarbejder hos, respektive Stedfortræder for Ministerialraad, Dr. Rudolf Brandt, der som personlig Referent hørte til den tidligere SS-Rigsfører og Chef for det tyske Politi, Himmlers personlige Stab og samtidig ledede Ministerkontoret, efter at Himmler ogsaa var blevet Indenrigsminister«. »Da jeg engang var Stedfortræder for den personlige Referent, begrundede Himmler sin: Hensigt overfor mig under et af de daglige Referater angaaende den indgaaede Post paa følgende Maade:

Han henviste til, at den i Danmark opstaaede Modstandsbeælgelse i højere Grad end i andre besatte Lande repræsenterede en alvorlig politisk Faktor, fordi den tyske Besættelse af Danmark var sket efter forudgaaende Forhandling (Fühlungname) og i Indforstaaelse (Einvernehmen) med den daværende danske Regering, som derfor ogsaa havde kunnet blive siddende efter Besættelsen.«

Erklæringen er afgivet under Edstilbud, og Underskriften attesteret af Notar Hugo Emne, Hannover. Den er af Redaktør Olesen overrakt den parlamentariske Domstol. Alligevel har Dom-

stolen ikke under sit Arbejde i Tyskland afhørt den tidligere Regeringsassessor.

I Domstolen har Forhørslederen Hr. Hækkerup blot udtalt, at Aug. Meine henviste til Forhandlingerne den 9. April om Morgen.

I en ny Erklæring siger Hr. Meine i den Anledning, at der ikke var Tale om 9. April, men om Forhandlinger før den Tid.

Hvis det var Meningen virkelig at oplyse Forspillet til den gnidningsløse Besættelse, maatte Domstolen eller Kommissionen naturligvis afhøre Aug. Meine, men ogsaa her har man forsøgt at glide udenom.

» — inden 8 Dage er Danmark besat af Tyskerne!«

At dømme efter de hidtil offentliggjorte Beretninger er Den parlamentariske Kommission ogsaa veget udenom Opklaringen af et andet vigtigt Spørgsmaal, rejst af Medlem af Gentofte Kommunalbestyrelse, Redaktør Poul Melgaard, i et Indlæg i »Nationaltidende« for den 12. Maj 1952. Hr. Melgaard forstaaer ikke, at Kommissionens Beretninger intet indeholder om, hvorfor Det udenrigspolitiske Nævns Møde den 4. April 1940 blev aflyst:

»I Betragtning af, at Udenrigsminister P. Munch den 1. April fra Kammerherre Zahle i Berlin havde modtaget et Brev med Meddelelser om den stedfindende tyske Troppe- og Flaadekoncentration, burde der vel have været al Anledning til netop at drøfte Tingene med Det udenrigspolitiske Nævn.

Torsdag den 4. April har jeg aldrig kunnet glemme. Min daværende Chef, afdøde Folketingsmand, Redaktør Poul Drachmann, (der dengang var Suppleant til Nævnet, vistnok for Redaktør A. Svensson) forlod tidligt paa Eftermiddagen Kontoret med den Besked, at han gik til Møde i Det udenrigspolitiske Nævn. Vel henvend 3/4 Time efter kom Drachmann tilbage, stærkt sindsbævet og dybt alvorlig.

Paa mit gentagende Spørgsmaal fik jeg at vide, at Mødet i Det udenrigspolitiske Nævn var blevet aflyst.

Ja, men hvad er der i Vejen? spurgte jeg — vist ikke saa meget med Henblik paa det aflyste Møde som paa det, jeg kunde se paa Drachmann. Og saa sagde Drachmann de Ord, jeg aldrig har glemt: — Inden 8 Dage er Danmark besat af Tyskerne!

Mere var det ikke muligt for mig at faa at vide, og desværre fortalte Drachmann mig ikke inden sin Død i 1941, hvorfra han havde sin Viden om eller Opfattelse af, at Danmark vilde blive besat. **Men derfor har jeg aldrig villet tro, at vore Politikere — eller i det mindste nogle af dem — var helt uforberedte paa en »9. April«.** Inden Den parlamentariske Kommission slutter sit Arbejde, bør den ogsaa søge at faa Klarhed over Spørgsmaalet:

Hvorfor aflyste Udenrigsminister P. Munch Mødet i Det udenrigspolitiske Nævn Torsdag den 4. April 1940?»

Her er en Sag, som skulle synes let opklaret, hvis Kommissionen havde Villie dertil. Den spiller en betydelig Rolle ogsaa vedrørende Politikernes Paastand om, at Besættelsen kom som en Overraskelse for dem.

Ubelyst kongelig Aversion mod Munch.

I sin Bog, »Forhandlingspolitiken under Besættelsen«, skildrer forhenværende Stats- og Udenrigsminister Erik Scavenius (Bogens Sider 49–50–51) Begivenhederne forud for Dannelsen af Staunings andet Samlingsministerium i Juli 1940 og oplyser, at Kongen nægtede at godkende den allerede offentliggjorte Ministerliste med Dr. Munch som Udenrigsminister:

»Efter Fredag Formiddag at have forelagt Kongen denne Liste maatte Stauning imidlertid meddele Partierne, at Kongen ikke saa sig i Stand til at akceptere den, dels fordi Dr. Munch stadig var med, dels fordi der ikke var optaget Mænd udefra.«

Under de givne Forhold skulde det synes selvfølgelig, at Den parlamentariske Kommission skaffede Klarhed over Grunden til, at Kongen ikke vilde godkende Dr. Munch som Udenrigsminister, **men Kommissionen søger nu sit Arbejde afsluttet med en lang Række vigtige Spørgsmaal ubesvarede.** Det maa dog staa særdeles klart for de fleste, at Kommissionen ikke kan betragtes som andet end Politikernes Forsøg paa ved Hjælp af den at dække sig selv. **De har kunnet det, da de baade er Dommere og Anklagere i egne Anliggender.** Kommissionen har hidtil kostet Skatteyderne over 1 Mill. Kroner, og dens Arbejde har været ringere end formaalsløst, da den ved sin Eksistens har hindret Tingenes Undersøgelse for en uvildig Ret. Der maa alligevel komme en uvildig Undersøgelse, men den bliver vanskeligere, efter at den parlamentariske

i 8 Aar har haft Lejlighed til at sylte det, der burde frem i klart Dagslys.

Samlet Ansvar for 9. April og 5. Maj.

Heller ikke dette Skrift, saa lidt som »Fra utrykte Kilder«, sigter 9. Aprils Mænd for Landsforræderi eller uansvarlige Handlinger. Skulde saadanne foreligge, er det dertil indrettede Instansers Sag at oplyse og dømme. Som Forholdene var, vilde det tværtimod være fuldkommen uansvarligt overfor Landet og Folket at have givet 9. April et blodigt Forløb. Saaledes vil Historien ogsaa engang dømme.

Men det, der skete forud, før 9. April, den 9. April og Besættelsens første Aar, vilde i et Retssamfund have hindret det, der skete efter 5. Maj 1945, hvor 9. Aprils Politikere med tilbagevirkende Straffelove og tilladt Terror kastede egen Skyld paa Sneetusinder sagesløse for at redde sig selv.

Det er her, det virkelige Forræderi ligger, og det er denne Skændsel, der skal tvættes af Danmarks Navn.

Det kan kun ske ved uforbeholdent at give 5. Majs Ofre den Oprensning, de har Krav paa, og som de ogsaa vil opnaa.

9. Aprils og 5. Majs Mænd bestemmer selv, om Nordmanden Vogt's Dom ogsaa fremtidig skal gælde for dem:

»Men over en gruppe menn vil dommen være ubarmhertig og skånselsløs. Det er de menn, hvis dom over andres opptreden og politikk etter frigjøringen ikke er i overensstemmelse med deres egne handlinger under krigen.

Det er nemlig her ikke spørsmål om forskjellig bedømmelse af problemer, men om svikt i karakteren.«

Denne Pjece sendes til danske, norske og tyske Gesandtskaber i praktisk tall alle Lande, til Medlemmerne af Regeringerne og Parlamenterne, til en lang Række af betydende Personligheder i de fleste Lande paa Kloden og til alle betydende Blade samt til de godt 2.000 i Danmark, der fik »Fra utrykte Kilder« tilsendt.

Resultaterne af forskellige andre Undersøgelser med Hensyn til Forspillet til 9. April vil blive offentliggjort ved en senere Udsendelse.

RETTELSER:

Pjecens Side 15. Sidste Afsnit, første Linie: Enetale ikke Enstale.

» » 20. Mellemste Afsnit, sidste Linie: leugnet ikke legnet.